

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Edsskolan 2021

Inledning

Planen omfattar Edsskolans främjande, förebyggande och åtgärdande arbete mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling under 2021, samt en utvärdering av föregående års plan.

Vision

På Edsskolan ska alla elever känna glädje, gemenskap och trygghet. Ingen elev ska utsättas för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Tillsammans skapar vi en god miljö som vilar på sunda relationer, trygghet och respekt för varandra.

Vi arbetar utifrån värdegrundsorden samarbete, trygghet, ansvar, respekt och tolerans (START). Vi vill ge alla våra elever en bra start där fokus ligger på kunskap och att inläring sker under hela dagen. *Vi mår bra, vi lär oss på olika sätt och vi lyckas tillsammans!*

Lagstiftning

Diskriminering och trakasserier regleras i Diskrimineringslagen (2008:567) och kränkande behandling i Skollagen (2010:800). Arbetet tar utgångspunkt i FN:s konvention om barnets rättigheter. Utrednings- och åtgärdsskyldighet föreligger för skolan vid kännedom eller påtalande av diskriminering och kränkande behandling. Om skolan inte vidtar skäliga åtgärder, brister i dokumentation eller om skolans plan inte lever upp till lagstiftningens krav, kan huvudman åläggas att betala skadestånd eller diskrimineringsersättning till utsatt elev.

Diskriminering

Diskriminering är enligt lagstiftning när skolan på osakliga grunder missgynnar eller negativt särbehandlar en elev kopplat till en eller flera diskrimineringsgrunder. Dessa grunder är kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck och ålder.

Trakasserier

Trakasserier är uppträdanden som kränker en elevs värdighet. För att klassas som trakasserier skall uppträdandet ha samband med en eller flera diskrimineringsgrunder. Trakasserier kan vara fysiska, verbala, psykosociala eller ske via texter och bilder. Såväl elever som skolpersonal kan göra sig skyldiga till trakasserier.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är i likhet med trakasserier, uppträdanden som kränker en elevs värdighet fysiskt, verbalt, psykosocialt eller genom texter och bilder. Skillnaden är att kränkande behandling inte kopplas till diskrimineringsgrunder. Såväl elever som skolpersonal kan göra sig skyldiga till kränkande behandling. Mobbning kan ses som en form av kränkande behandling, som innebär ett upprepat negativt beteende mot en elev.

Barnkonventionen – svensk lag

Barnkonventionen ger en definition av vilka rättigheter som borde gälla för alla barn i världen. Sverige ratificerade Barnkonventionen 1990 och 1 januari 2020 blev Barnkonventionen lag. Detta innebär att Barnkonventionen tas in i den nationella lagstiftningen. Den får därmed samma rättsliga status som andra nationella lagar. Artiklar i Barnkonventionen som är speciellt viktiga i arbetet för att förebygga kränkande behandling och diskriminering är Artikel 2: Rätten att inte diskrimineras utifrån ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, funktionsnedsättning, börd eller ställning i livet.

Skolans arbete

Skolans arbete mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling kan beskrivas utifrån tre olika nivåer; främjande, förebyggande och åtgärdande insatser.

Främjande arbete

Det främjande arbetet riktas mot alla elever utan förekommen anledning, som en naturlig del i skolans verksamhet. Det arbetet ska genomföras av alla vuxna på skolan, i alla möten med eleverna. Skolans plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling presenteras på klassråd, föräldramöten, skolråd, arbetsplatsträffar och vid introduktion av nyanställd personal.

I det främjande arbetet för eleverna ingår bland annat elevrådet, klassråd, rastaktiviteter samt temadagar/veckor. Dessa aktiviteter bidrar till ett positivt klimat på skolan. Andra aktiviteter som bidrar till det främjande arbetet är bland annat hälsoäventyret och olika studiebesök. Kompisgruppen består av elever ur olika årskurser och två vuxna ur elevhälsan. Gruppen planerar och ordnar rastlekar, temaveckor med fadderverksamhet. Vuxna på skolan är positiva förebilder för eleverna och kontinuerligt arbete med värdegrunden sker i klassrummen och på fritids.

Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet görs i fyra steg.

1. Kartläggning/undersöka risker för diskriminering och kränkande behandling.
2. Nulägesanalys av orsakerna till riskerna.
3. Sätta upp mål och genomföra åtgärder för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter.
4. Följa upp och utvärdera arbetet i denna plan.

Åtgärdande arbete – Anmäla, utreda och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.

Med åtgärdande arbete menas hur och vem på skolan som agerar när något skett.

Östhammars kommuns skolor följer kommunens handlingsplan vid upplevd diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Vid misstanke eller påtalande av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling föreligger en skyldighet att skyndsamt påbörja en utredning, utan krav på bevisbörda. I vår kommun används ett digitalt verktyg för att rapportera och utreda kränkande behandling i förskolor och skolor. Se mer om det via denna länk:

<https://ines.osthammar.se/organisation/barn--och-utbildningsforvaltningen/barn--och-utbildningsforvaltningens-artikelmapp/bous-dokument-rutiner-och-blanketter/verksamhetsfragor-skola-och-forskola/hantering-av-krankande-behandling/>

Vårdnadshavare uppmanas att ta kontakt med skolan vid misstanke om att någon av skolans elever blivit utsatt. Samtliga vuxna på skolan har ett ansvar för att arbeta mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Elevhälsan har en viktig roll som stödjande och vägledande i det arbetet.

Ansvar och delaktighet

Elever

Elevernas deltagande i det förebyggande arbetet är viktigt och delaktighet, i enlighet med ålder, ska ingå i likabehandlingsarbetet.

Eleverna deltar aktivt i värdegrundsarbetet som sker kontinuerligt i skolan och på fritids. Elevrepresentanter deltar även vid elevråd och i kompisgruppen.

Skolpersonal

Kontinuerligt värdegrundsarbete sker dagligen i skolan. Vuxna är ute under rasttid tillsammans med barnen.

Mentor

Planerar och genomför värdegrundsarbete för klassen.

Elevhälsan

Elevhälsan jobbar hälsofrämjande och förebyggande med tidig upptäckt av eventuella brister i miljön. Några i elevhälsan har även ansvar för Kompisgruppens arbete. Elevhälsan finns tillgänglig som stöd för pedagoger och elever.

Skolledning

Deltar i skolans elevhälsoarbete.

Kartläggning och nulägesanalys

Varje höst genomförs trygghetsenkäter där elever får besvara frågor om trygghet och trivsel. Trygghetsenkäterna sammanställs och resultatet delges elever och skolpersonal. Vidare

diskussioner förs i respektive arbetslag. Vårdnadshavare ges information genom föräldramöten och skolråd.

Skolans nulägesanalys

Trygghetsenkäterna visar att de mest otrygga platserna på skolan är dusch efter idrott, toaletter, omklädningsrum och korridorer. Det har framkommit att en ganska stor andel av eleverna upplever att de inte trivs i matsalen och har svårt att finna matro. De flesta känner sig trygga i skolan och på fritids. De flesta elever trivs även bra ute på rasten samt upplever att de har en vuxen att vända sig till.

Elevernas åsikter och tankar

På mellanstadiet äter många elever skollunch, men en del äter bara ibland eller aldrig lunch. Fler tjejer än killar säger att de saknar matro. De flesta elever känner att de har studiero ofta eller ibland.

På lågstadiet känner de allra flesta sig glada när de kommer till skolan. 90% känner sig glada på skolgården.

På fritids trivs de flesta på fritids och gillar aktiviteterna, men tycker inte att de får vara med och bestämma om aktiviteter.

Mål och uppföljning

Målen tas fram utifrån kartläggningar och den nulägesanalys som gjorts.

Uppföljning av planens mål sker årligen och utifrån denna upprättas en ny plan. Ansvarig för detta är skolans rektor.

Prioriterade mål [2020]

Ökad medvetenhet och tolerans mot olikheter

Åtgärder

- Rollspel och lek/sång/recept från hemlandet att dela med sig av.
- Hitta gemensamma nämnare och få gemensamma upplevelser Använda eleverna som resurs i klassrummet/fritidshem (ex. religioner, traditioner, språk)
- Kunna ge alla elever arbetsbeskrivning på hemspråket
- Kollegiala besök i klassrummen, fortsätta normkritiskt arbete för att få syn på vårt eget förhållningssätt till kön och mångfald.
- Kulturkväll/dag hela skolan
- Diskussioner om värdegrund och allas lika värde på klassrumsnivå och även på en mer övergripande nivå.
- Temadagar/veckor
- Genuspedagog för att fortsätta arbeta normkritiskt

Utfall

På grund av pandemin så har vi inte arbetat på önskat sätt eftersom det inte har gått att genomföra vissa aktiviteter. Det som vi har arbetat med är värdegrund i klasserna tillsammans med genuspedagog och vid andra lektionstillfällen. Temavecka

”Tillsammansvecka” har vi genomfört i klasserna. Arbetsbeskrivning på modersmål har varit möjlig via Ipad/dator för eleverna med annat modersmål. Vi har infört en svordomsfri skola sedan ht-20. För att få till en bra likvärdighet använder skolan tolk vid behov. Vi gör besök i varandras klassrum och utbyter erfarenheter. På fritids har samtal skett i vardagen om hur man är mot och med varandra samt hur vi tolkar situationer olika. Fritids har även använts sig av dilemma frågor i detta arbete. Vi har under året jobbat aktivt och målmedvetet för en ökad medvetenhet och tolerans mot olikheter. Arbetet fortgår även framgent.

Känna trygghet och struktur samt känna delaktighet.

Åtgärder

- Trygghetsvandringar för att få syn på eventuella otrygga platser.
- Säga ”Hej!” i korridorerna.
- Fler rastvakter.
- Planerade rastaktiviteter.
- Att reagera tydligt på negativa beteenden.

Utfall

Mellanstadiet har inte genomfört trygghetsvandringar men vi har pratat om trygga och otrygga platser i klasserna.

Vi har pratat med eleverna om vikten att säga ”Hej!” till varandra och en uppgift under Tillsammansveckan var att färglägga en blomma med ett positivt ord. Skolans alla blommor har monterats ihop till ett konstverk i form av ordet ”Hej!”. Rastvakter och rastaktiviteter har fallerat på grund av frånvaro bland personal. Vi använder oss av skolans ordningsregler för att motverka negativa beteenden och vi upplever det som att det hjälper. Vi jobbar för att få en bra start på dagen genom att gå igenom dagens schema. Alla vuxna ser alla barn genom att uppmärksamma dem och hälsa. På fritids har vi nu indelade grupper årskursvis vilket upplevs av personal ha gett ett gott utfall. Det har kontinuerligt samverkats inom personalgruppen om exempelvis regler och andra förhållningssätt. Den gemensamma strukturen upplevs ge mer trygghet till barnen. Vidare upplevs ett gott samarbete mellan skola/fritids gynna barnen vad gäller trygghet.

Ska ges så god möjlighet till inläring som möjligt.

Åtgärder

- Diskussioner i klasserna om vad studiero innebär för olika klasser och personer.
- Gemensamt bildstöd.

Utfall

Alla använder sig av bildstöd i klassrummen för att tydliggöra schema, lektionsplanering mm. Vi pratar dagligen om vad studiero är i klasserna. Vi har provat att mäta ljudnivån i klassrummen för att påvisa detta för eleverna. Medvetet arbete kring studiero uppmärksammas även i fortsättningen.

Eleverna ska känna att de har någon att prata med och att vuxna är engagerade och tillgängliga.

Åtgärder

- Att vuxna på skolan pratar med eleverna och vistas i elevernas skolvardag.

Utfall

Pedagogiska luncher och rastvakt ger tillfällen att prata med eleverna. Att vi är fler lärare per årskurs gör att vi är mer tillgängliga för eleverna och det finns alltid någon att prata med. Ofta är det samma personal på fritids som skola. Det finns även bland personal en öppenhet mot barnen vad gäller t.ex uttalat att vuxna finns för barnen vid behov. Trygghetsenkäterna visar att alla elever har någon vuxen att vända sig till på skolan.

Eleverna har behov av god lärmiljö och känna meningsfullhet på fritids

Åtgärder

- Möjlighet till att kunna gå undan till lugnare rum
- Att vuxna finns bland barnen och finns som stöd.
- Uppmärksammar de barn som inte har kompisar och hjälper dem att hitta lekkamrater
- Skapa aktiviteter ute för att på så sätt ge chans till styrda aktiviteter och minskat antal barn inne i skolan
- Gemensamt bildstöd

Utfall

Under året har fritids arbetat aktivt med samtliga ovanstående åtgärder. För personal upplevs att bildstöd ger trygghet och en känsla av begriplighet. Det har funnits möjlighet till utevistelse samt att dela in i mindre grupper vid behov. Det har varit styrda aktiviteter både inne och ute. Man har sett att lov är en möjlighet för barnen att hitta nya kamrater än dem de brukar leka med, vilket har varit positivt för barnen.

Prioriterade mål 2021

Nuläge/behov	Mål	Åtgärd	Ansvar	Uppföljning
Trygghetsenkät visar att det finns ett behov att få vara med och påverka och utforma aktiviteter på fritids.	Alla elever ska känna delaktighet.	[1] Fråga barnen om önskade aktiviteter i början av terminen.	[1] Fritidspersonal på respektive avdelning	Juni 2021 och december 2021
Trygghetsenkäterna visar att de mest otrygga platserna på skolan är dusch efter idrott, toaletter, omklädningsrum och korridorer.	Alla elever ska känna trygghet i skolan.	1] Ökad närvaro av vuxna i omklädningsrum. 2] Schemalagt omklädningsrum med vilken klass som är på vilken sida. 3]Tejpa linjer i korridoren för att få ett lugnare flöde.	1]Idrottslärare/mentor 2] Idrottslärare 3] Anja och Johanna 4] Mentor	Juni 2021 och december 2021

		4] Elever får gå ut en och en på toaletten under lektionstid.		
Trygghetsenkäterna visar att en ganska stor andel av eleverna upplever att de inte trivs i matsalen och har svårt att finna matro.	Alla elever ska uppleva matro.	1] Fler vuxna i matsalen. 2] Eleverna ska få mer tid till att äta. Matsalen har öppet längre. 3] Fem tysta minuter i matsalen. 4] Vuxen går med elever till matsalen och styr farten.	1] Rektor 2] Rektor 3] Mentor 4] Mentor	Juni 2021 och december 2021